

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemanja avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljenje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za goznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izločijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se bla govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kako se pri nas „afère“ rode!

(Dopis z Dunaja.)

»Edinost« že piše o »afère« Plantanovi. Da sprevidijo naši čitatelji, kako so klerikalci zadnji govor poslanca Plantana lažnivo zase izkoristili hoteli, vidi se nam potrebno celo zadevo ob roki državno-zborskega stenografičnega zapisnika pojasniti. Glede zakona o krošnjarstvu vršila se je najprej debata o nujnosti. Prvi contragovornik bil je tukaj Plantan. Pobijal je nujnost ter med drugim spregovoril tudi te besede:

»Es wäre auch viel wichtiger gewesen, meine Herren, wenn sie diese Eintracht aller Parteien des Hauses auf einen ganz anderen Gegenstand hingeleitet hätten, nämlich darauf, vorzubeugen, dass wir nicht zu befürchten hätten, dass wiederum der berühmte § 14. zur Anwendung kommt. (Sehr richtig!) Ich erlaube mir, Sie nur daran zu erinnern, dass wir eine befristete Vorlage noch vor uns haben, nämlich das Budgetprovisorium.«

Radi tega, ker je Plantan govoril o budgetnem provizoriju, vprašal je Pacak dr. Ferjančiča in dr. Tavčarja, če je klub dal Plantanu nalogo, da naj o provizoriju govori. Omenjena dva sta to zanikala. Pacak pa niti z besedico ni omenil, da so čehi razžaljeni. Tudi bi moral človek imeti lažnivo fantazijo rimskega lažnivca Žitnika, če bi hotel v omenjenih besedah Plantanovih opaziti kako žaljenje češke delegacije.

Vitez Pláček je nato Plantanu tole odgovoril:

»Die Sache war schon so durchberathen, so spruchreif, so reif zur Entscheidung, dass es wirklich wundernimmt und füglich nur für ein Gespenst erklärt werden muss, wenn man in der Bekämpfung der sofortigen Behandlung des Antrages darauf hinweisen zu müssen glaubt, dass die Debatte viel Zeit in Anspruch nehmen würde. Im Gegentheil! Die Sache kann rasch erledigt werden.«

S tem naj je vitez Pláček Plantana oklestil, da ga je vse skelelo! Tudi tukaj

je treba Žitnikove lažnivosti, če naj se v Pláčekovem govoru opazi kako »oklestenje«! Sicer so pa v tem pogledu stali naši katoliki na ravno istem stališču kot Plantan, ker so pozneje vendar predlagali, da naj se celi zakon vrne odseku, da se o njem znova posvetuje. Če je Pláčekovo »oklestenje« koga skelelo, moralo je skeleti predvsem tudi naše klerikalce, ker so bili tudi za odložitev celega zakona.

Ko je bila nujnost sprejeta, pričela se je glavna razprava o zakonu samem. Prvi contragovornik je bil dr. Ellenbogen. Ta je pričel svoj govor takole:

»Dieses Oesterreich ist wirklich ein glücklicher Staat, dass es keine brennendere, dringendere Angelegenheit zu verhandeln hat als diese! Und da wundert sich unser sehr verehrter Herr College Choc, dass wir eine Politik, die zu solchen Erscheinungen führt, nicht goutiren, dass wir sie lächerlich finden. (Abgeordneter Choc: Diese Politik ist auch ein Hausirhandel!) Sehr richtig! Er wundert sich, dass wir die Politik der Herren Jungböchen, denen er sammt seinen Parteigenossen seit einiger Zeit ja beinahe mit Haut und Haar verschrieben ist (Oho! Rufe seitens des Abgeordneten Choc), kindisch finden. Wenn der Herr Abgeordnete Choc Oho! ruft, so muss ich denn doch daran erinnern, dass er und seine Parteigenossen mit den Herren Jungböchen eine gegenseitige Mandatsversicherungsgesellschaft gebildet haben (Lebhafte Heiterkeit und Rufe: Sehr gut!), in der nicht er, sondern Herr Dr. Kramář Director ist. (Lebhafter Beifall.)

Formánek, prvi progovornik, ki je prišel šele drugi dan na vrsto, odgovarjal je Plantanu takole:

»Hohes Haus! Gestern hat der erste Contrareddner am Eingang seiner Rede die Bemerkung gemacht, dass die jungböchische Politik kindisch ist.

Es steht zwar jedem frei, seine Meinung auszusprechen, nach unserer Meinung verhält sich die Sache aber anders.

Wir können und wollen zwar unsere

Ueberzeugung einem anderen nicht aufdrängen, wissen aber, dass wir hier bloss einen Kampf um unser durch Gesetze gewährleistetes Recht führen, und den Kampf ums Recht zu führen ist die Pflicht eines jeden ehrlich denkenden Menschen. (Beifall)«

Iz vsega tega se jasno razvidi, da so naši katoliki, kojih poročevalce je objednem poročevalce »Politike«, vse tisto, kar je Formánek govoril proti Ellenbognu, odrinili na rame poslancu Plantanu, in sicer v hudobnem namenu, da bi naši napredni stranki škodovali. Lagali so pri tem prav očitno. In če, Nace Žitnik za vse to še sedaj odgovornost prejemlje, je to zopet dokaz, da išče čast v tem, spadati med največje lažnivce našega parlamenta. Ta čast mu bodi!

Veritas.

V Ljubljani, 17. decembra.

Državni zbor.

Včeraj se je debata o krošnjarskem zakonu srečno dognala do § 29., tako da je upanje, na se ves zakonski načrt v današnji seji sprejme. Sprejela pa sta se §§ 18. in 19. po kratki debati, dočim pri § 20. niti debate ni bilo. Daljša debata se je razvila pri § 21., ki ima nekatere kazenske določbe. Govorili so Vogler, Ofner in Pommer, zadnji proti paragrafu. Bil je sprejet v obliki obrtnega odseka. Pri § 22. ni bilo debate. Pri §§ 23. in 24. je dal predsednik glasovati, da se konstatuje sklepčnost. Oba paragrafa sta se sprejela s 110 glasovi proti 29 glasom. K § 26. so govorili Ellenbogen, Ofner in Weisskirchner. Se sprejme brez dodatkov, ravno tako §§ 27. in 28. Živahnejša je postala zopet razprava pri § 29., ki ima določbe glede dežel o grske krone ter Bosne in Hercegovine. Govorili so Ofner, Axmann in Winter, in sicer je zadnji govornik dokazoval, da pride na 236 prebivalcev že eden ogrski krošnjar. Ta paragraf se sprejme v obliki odsekov ter se razprava na to prekine. Finančni minister je predložil vladno predlogo o znižanju živinskih soli.

Italija in trgovinske pogodbe.

Da smatrajo Avstrijo njene zaveznice za potrpežljivo ovco, katero sme vsakdo po svoji volji striči, je pokazala Nemčija s svojim novim carinskim tarifom; to pa je pokazala ravnokar tudi Italija, ki je pustila ministra Prinettija v zbornici govoriti, kakor da bi Avstrija sploh ne mogla brez nje živeti. Prinetti je rekel med drugim: »Trgovinska pogodba se more vsak dan po 31. decembru odpovedati ter ista ugasne eno leto po odpovedi. Sicer pa ne mislim, da bi pri novih pogajanjih naleteli na posebne težkoče, temuč sem trdno uverjen, da bo ostal temelj nove pogodbe isti kot dosedaj brez dejanskih sprememb. Sedanja pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo je, kakor znano, za Avstrijo ugodnejša kot za Italijo. Ako bo avstrijska vlada odpovedala pogodbo, homo storili vse, da ostane avstro-ogrski trg odprt naši vinski produkciji. Ako se pomisli, da znašata poziciji les in konji sami pri uvozu v Italijo približni znesek 60 milijonov, a ta uvoz se vrši največ iz onih pokrajin, kjer najbolj kriče proti italijanskemu vinu, je umevno, da smo pri sklepanju nove pogodbe na vse pripravljene, posebno, ker nam kraljevi dekret dovoljuje zvišati sedanji generalni tarif za 50%.«

Dogodki v Venezueli.

Predsednik Castro je izdal nov oklic, v katerem ugovarja streljanju na Puerto Cabello ter imenuje to angleško-nemško postopanje kršenje splošnih pogojev civilizacije in razžaljenje naroda. Streljanje ni bilo napovedano 24 ur poprej, vsled česar je bilo tudi nekaj oseb ubitih. Ako se bo raztegnila blokada tudi na ameriške ladje, oglasile se bodo tudi Zedinjene države. Zaradi tega je ameriška vlada že zahtevala, naj Anglija in Nemčija pojasnita vzroke, zakaj sta pričeli z bombardiranjem. Holandija je izročila varovanje svojih interesov v Venezueli ameriškemu zastopniku.

Najnovejše politične vesti.

Gospodke večere je vpeljal predsednik državnega zbora, da povabi k sebi

LISTEK.

„Psoglavci“.

(Opera. Po romanu Al. Jiráskaa spisal K. Štipek, uglašil K. Kovářovic.)

Za zlato svobodo, za svobodo vesti, misli in prepričanja, to so bila gesla, ki so vodila češki narod po cela stoletja v boj zoper zaprisežene sovražnike teh plemenitih idej. Dasi so tudi poedinci navidez sramotno umirali na grmadi, kakor čisti mučenik Jan Hus, ali pod rabljevo roko na staromestnem praškem trgu po nesrečni bitki na Beli gori, ali na vislicah kakor Jan Kozina, v istini so vendarle zmagali nad trinogi. Njih žrtve so prinesle sadove in njih spomin časte in poveljujejo potomci. Njih nevstrašenost, braniti resnico in pravico, hrabri tudi pozne rodove, njih vznesena načela žaré kakor zvezda vodnica tudi sedaj češkemu narodu. Dokler se češki narod oprijema teh dičnih uzorov iz svoje slavne zgodovine, dotlej so v njem še zdravi sokovi narodnega življenja, dotlej se bo vsepošno upiral kakor nekdaj svojim zagrizenim grobokopom, dotlej so »marni sovragov vsteki«.

Kovářovičeva opera »Psoglavci« nam slika v čarokrasnih zvokih borbo samo enega (plzenskega) kraja na Češkem proti krivičnemu silovitežu, grajščaku Lamingerju, roparju domačih, ljudstvu slovesno zajamčenih pravic. Čeh je sicer trda, grenka lupina na zunanje, a jedra je pristnoslovanskega, miroljubnega; s svojim iskrenim prijateljem bi razdelil vse svoje, ali s krvjo priborjenih pravic ne da kršiti nobeni drzni roki. Predvsem pa so prebivalci na zahodu Češkega, ob bavarski meji izkazovali svoj pogum, kadar koli je krvavelo srce Evrope — krasna češka kraljevina — pod nevsmiljenimi vdarci oholih sovragov.

Tam okoli mesta Domažlic stanuje še doslej krepek, kremenit in vrl češki rod Chodov, ki so v starih časih z občudovanja vredno hrabrostjo čuvali in varovali naravni prehod iz Bavarske preko Šumave na Češko. Glavno njih orožje je bila čakana, nekam poldrugi meter visoka gorjača, spodaj okovana v ost, zgoraj je bila natakljena sekirica. Tudi svoje bendero so imeli; na belem platnu je bila naslikana pasja glava, bržkone za to, ker so jim v najstarejših časih pomagali tudi psi goniti Nemce nazaj preko čeških

mej in ker so bili svoji zemlji zvesti kakor pes svojemu gospodarju. Po grbu na banderu pa so se imenovali »Psoglavci«.

Od pamtiveka so bili sloboden rod, podložen naravnost in samo kralju; v njih ozemlju se ni smel nastaniti nikak plemič. Tudi tlake niso poznali. Vse to so jim zajamčili češki kralji s svojo boščinami (majestatami) za njih izborne mejne službe zoper napade sovražnikov. Tudi svoje lastno sodišče so imeli v domažliški grajščini, njihovi sodniki pa so bili domači župani (rychtáři) okoliških chodskih vasij.

Prišla je za češki narod toli nesrečna bitka na Beli gori leta 1620. Nemci in rimski jezuiti so se kakor sestrane hijene vrgli na plen — na češki narod — in kar ni bilo pobitih Čehov na Beli gori, je bilo obglavljeno kmalu potem na staromestnem trgu praškem, kjer ima in mora stati enkrat spomenik mučenika Jana Husa, ostali pa so bili prognani iz dežele. Okoli 70 starih čeških plemenitih rodbin je bilo izgnanih v tujino. Njihova posestva pa je »katoliški« cesar Ferdinand za »vojne zasluge« daroval raznim nemškim, francoskim, laškim in španskim plemičem. Ti brezdomovinski in beraški klativitezi

od vseh koncev sveta so se zbrali kakor roparske tice, nasitit se plena v češki kraljevini. In tako je tudi med dotlej slobodni rod Psoglavcev prišel tujec, Nemec baron Laminger. Novi grajščak ni hotel priznati in ni priznal starih svoboščin Psoglavcev ter je ž njimi ravnal kruto kakor z ljudstvom, tlaki podvrženim in podložnim.

Šestdeset let so se branili Psoglavci vsiljeni tlaki. A končno je vendarle zmagal Lamingerjev sin, Maksimilijan. Psoglavcem je kratkoma naznanil, da so njihove svoboščine, slovesno jim od kraljev za vse čase zajamčene, prišle ob veljavo, njim samim pa se je naložilo pod najhujšimi kaznimi »perpetuum silentium« t. j. da morajo večno, za vselej molčati o svojih nekdanjih svoboščinah.

A večno ni bilo to molčanje. Psoglavci so se iznovič uprli, in tu se pričela dejanje velike in krasne opere, ki pride v kratkem na slovenski oder.

V vasi Oujezdu je s svojo mlado ženko na lepem posestvu gospodaril kreпки chodski kmet Ivan Sladký, po domače Kozina. Ljubezen ju je spojila, celo proti volji Kozinove, še živeče ma-

člane večjih političnih strank. Tak večer se je vršil včeraj. — Češki jezikovni elaborat je sprejel v vseh točkah mladočeški izvršilni odsek. — Potovanje grofa Lambsdorfa na Dunaj ima baje namen, da razširi sporazumljenje med Rusijo in Avstro-Ogrsko tudi za slučaj, da ne bo mogoče zadržati na Balkanu status quo. — 24 macedonskih delavcev so ubile turške mejne straže. Delavci so se hoteli mirno vrniti v Macedonijo. — Bolezen saksonskega kralja Jurija je postala zelo opasna. — Srbska kraljeva dvojica potuje v kratkem v Krušedol na grob Milana. Sprejel ju bo hrvaški ban. — Za znižanje cene živinski soli je predložila ogrska vlada državnemu zboru poseben zakon. Cena naj bi se znižala od 10 na 6 K za met. stot. — Za macedonske ubežnike je dovolilo bolgarsko "sobranje" 55.000 frankov kredita. — Lord Roberts, zmagovalac v Južni Afriki, je dobil za svoje zasluge »red hlačne podveze«, za kar bi moral plačati pristojbine 20.000 kron našega denarja. Temu pa se Roberts upira ter bo menda rajši pustil red, kakor bi plačal tako visoko svoto. — Bivši praški župan dr. Podlipný bo kandidiral v državni zbor na mesto odstopivšega poslanca Bělskega.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 16. decembra.

Seji predseduje župan Ivan Hribar, ki se v toplih besedah spominja dne 4. t. m. umrlega bivšega ministrskega predsednika Rikarda grofa Belcredija, katerega je ljubljanska občina dne 26. februarja 1866 imenovala svojim častnim občanom, a to zato, ker je bil prvi avstrijski državnik, ki si je zapisal na prapor »Narodna enakopravnost vsem«. Dobil je kot drugi častni občan ljubljanski slovensko spisano diploma. Župan naznani, da je v imenu občinskega sveta poslal vdovi pismeno sožalje ter pozove obč. svetnike, da v znak sožalja vstanejo. Se zgodi.

Prošnji pomožne otroške vrtnarice Ane Gorupove za izplačevanje nagrade tudi o počitnicah se ugotovi. Poroča obč. svet. Dimnik.

Isti poročevalec poroča nadalje o odobrenju računov šole na Karolinski zemlji, o dovolitvi kredita 400 K za peči na II. mestni deški šoli, o dovolitvi dodatnega kredita 340 K za nove potrebščine mestnih ljudskih šol sploh in o prošnji Lichtenthurnovega zavoda za prispevek k šolski opravi. Ta zadnja prošnja se odbije, ostale se sprejmejo.

Potem poroča obč. svet. Šubic o sledečih točkah:

1. O proračunu mestnega vodovoda za leto 1903. Med dohodki so: vodovodna naklada, večja poraba voda, vodomerščina, pristojbina od hidrantov in požarnih pip, skupno 149.500 K. Temu nasproti so potrebščine za služnino, dnevne plače, vozni stroški, davek, kurjava, osvetljava, obrestovanje investicijskega kapitala itd. v skupnem znesku 122.110 K 14 h, potem takem je prebitka 27.389 K 86 h, proti lanski prebitki 23.512 K 06 h. Se odobri.

2. O pogodbi s poljedelskim ministrom glede napeljave vode v žreb-

čarano na Selu. Slenilo se je napeljati vodo pod pogojem, da isto ministrstvo izposluje pri finančnem ministru davčno prostost, ako se voda napelje tudi v občini Moste in Selo, kar se je deloma že storilo. Erar plača 9000 K, imenovani občini pa 900 K, ki se vrnejo erarju za močnejše vodovodne cevi. Pogodba se odobri.

3. O prošnji dedičev pl. Pongratzeve za odpis predpisane svote za večjo porabo vode. Podgane so namreč prejedle cev, vsled česar je izteklo za 829 K 48 h več vode. Se sklene, da trpi stranka le polovico stroškov, polovica pa prevzame mestna občina.

4. O napravi preskuševališča za vodomete. Sedaj se morajo pokvarjeni vodometri pošiljati v popravilo na Dunaj, kar povzroča velike stroške in zamudo. Predlaga se v ta namen kredita 2500 K, ki se bode pokrili iz tekočih dohodkov vodovoda. Se sprejme.

Obč. svet. Senekovič poroča v imenu finančnega odseka o sledečih proračunih:

1. O proračunu mestnega loterijskega posojila za leto 1903. Med pokritjem, ki znaša 177.481 K 89 h, so obresti raznih glavnice, dohodki mestne klavnice, prebitek mestne vojašnice in mestnega vodovoda. Med potrebščinami je anuitetni delež v znesku 130.000 K, odpisi, računi za vzdrževanje vojašnice, specialne rezerve, pri plačilu obresti itd. v skupnem znesku 134.778 K 76 h, tedaj znaša prebitek 42.703 K 13 h, proti 39.571 K 30 h. lanskega leta. Proračun amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila za leto 1903 izkazuje 920.673 K 27 h. potrebsčine, ki se prikrije z raznimi rentami, založnicami, zastavnimi pismi itd.

2. O proračunu zaklada meščanske imovine za leto 1903. Redni stroški (davek, pristojbinski ekvivalent, naložene glavnice, vzdrževanje poslopja, podpore meščanom itd.) znašajo 27.788 K. Izredni stroški (povračilo brezobrestnega posojila, vračilni rok posojila pri mestni hranilnici z obrestmi) znašajo 23.474 K, tedaj skupaj 51.262 K. — Redni dohodki (najemščina od poslopja, pristojbine za sprejem v meščansko zvezo, razni prejemki, realizovanje glavnice) znašajo 50.584 K. Potemtakem je nedostaka 678 K. Ta svota se pridobi ali pri zvišanju najemščine mestnih poslopij, ali se katera izpraznjenih ustanov ne podeli med letom.

3. O proračunu v mestni upravi stoječih stanovanj za leto 1903. Vseh stanovanj je 43 s skupnim zneskom 17.778 K pokritja in 17.994 K potrebsčine.

4. O proračunu ubožnega zaklada za leto 1903. Redna potrebsčina znaša in sicer za mestno jubilejno ubožnico 19.026 kron, za ubožnico na Karlovski cesti 1450 kron, stalne podpore 66.400 K, druge potrebsčine 4520 K, skupaj 91.679 K. Pokritje znaša ravno toliko. Primanjkljaj v znesku 49.591 K pokrije mestna blaginica.

Občinski svetnik Požar poroča o dopisu poveljnictva 3. voja v Gradcu glede prodaje bolnice za silo. Mestna občina je pripravljena za prodajo, ako se ji povrnejo lastni stroški v znesku 66.093 kron. Sprejeto.

Mestna kamnoseška dela za prihodnja tri leta se oddajo kamnoseškemu mojstru V. Čamerniku, dobava stavbnega lesa pa Ivanu Zakotniku. Poročevalec obč. svetnik Turk.

Mestne vožnje za isto dobo se oddajo najnižjemu ponudniku Andreju Vrhovcu. Poročevalec občinski svetnik dr. Starč. Ostale točke dnevnega reda se preloži na prihodnjo sejo, oziroma se rešijo v tajni seji.

Obč. svetnik Lenčič interpelira župana, ali se je res pojavil zopet legar v novi topničarski vojašnici in kaj se je ukrenilo. Župan pojasnjuje, da je res zopet obolelo 10 novincev, izmed katerih je eden umrl, pri isti bateriji, kakor lani, iz česar se more sklepati, da so ostale kali najbrže v efekti. Ako se hoče bolezni korenito zatreti, bi bilo treba, da se vsi efekti moštva sežgejo, a vojaki se odškodujejo. Ako se pri vojaških konjih pojavi nalezljiva bolezen, se vse njih oprave uničijo, čimbolj potrebno bi to bilo pri vojaki. — Obč. svetnik Šubic nasvetuje, naj bi ne prevzela mestna občina stroškov za desinfekcijo, ako se izkaže, da je stranka zakrivila bolezen.

Nadalje vpraša obč. svetnik Lenčič glede dopisa ozirom poslanega v »Slovenec«, kjer se pritožujeta Oroslov Dolenc in Leopold Tratnik, kakor da je mestna občina napram njima samovoljno in kljubovalno postopala. Pritožba O. Dolenc gre za tem, da mu je mestni svet deložiral v njegovi novi hiši v Čolnarskih ulicah 12 strank. Župan pojasnjuje, da Dolenc ni izpolnil določb v stavbnem dovoljenju, temuž je zidal po svoje, a potem je hotel prisiliti dovoljenje za nastanitev s tem, da je najel stranke v hišo. Komisija je našla zidovje še popolnoma mokro, in ker so imele nove stranke 38 malih otrok, je mestni fizik izjavil, da bi vsi ti otroci bili do spomladi škrofulozni. Še bolj neopravičena, če ne drzna, je pritožba pasarja L. Tratnika. Temu se je svoječasno res dovolilo izdelovati električne svetilke, a se je zavezal, da bo vsako instalacijo poprej naznanil elektr. ravnateljstvu ter prepustil 10% zaslužka mestni elektrarni. Ni pa izpolnil ne prvega ne drugega pogoja, temuž je še celo potem, ko se mu je prepovedalo tozadevno delo, instaliral razsvetljavo pri dr. Brejcu, ne da bi bil to kam naznanil. Le ker ni bilo njegovo delo dobro, ter se je dr. Brejc pritožil na električno vodstvo, se je izvedelo za Tratnikovo nepostavno izvrševanje. — Take krivice se tedaj godé onim, ki se zatekajo v »Slovenca«!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. decembra.

— **Interpelacija**, s katero hočejo naši »katoliki« gosp. Urbančiča na vislice spraviti, so podpisali: Šusteršič, Biankini, Perič, Vencajs, Hruban, Pogačnik, Koudela, Gregorič, Stojan, Žičkar, Žitnik, Pfeifer, Povše, Dlužanski in Barvinski. Kakor vidite, prav mešana gospoda! Izmed Hrvatov podala sta se v to denuncijatorično družbo samo Biankini in Perič, drugi so imeli toliko spodobnosti, da se niso vmešali v njo. To si hočemo v spominu obdržati!

— **Na shodu v Kostanjevici** sta nagajiva kaplana staknila, kar sta iskala. Bila sta oklofutana, obrcana, povlajana po blatu in polita z neko navadno, a slabodišečo tekočino. Ta eksekucija je jako dobro vplivala. Ko sta kaplana imela svoje zasušnice in svoje brce, sta dala mir in shod se je lepo v miru nadaljeval in dovršil. Zasušnice in brce so tako vplivale na oba kaplana, da jima je za nekaj časa kar sape zmanjkalo. Zdaj, ko je stvar že nekoliko pozabljena, pa skuša lažnivi »Slovenec« celo dogodbo tajiti. Zdaj trdi z njemu lastno nesram-

nostjo, da kaplana sploh nista bila tepena. Ta je pa dobra! Par sto ljudi je na svoje oči videlo, kako se je kaplana godilo, par sto prič je, ki lahko dokažejo, da je vse res, kar smo poročali o teh kaplanih — in »Slovenec« taji. Misli seveda: v Kostanjevici so sami liberalci, ki itak vedo, da »Slovenec« laže, drugod, kjer niso tako poučeni, mu bodo pa verjeli. Ni napačna ta spekulacija. Da se pa izkaže resnica, pozivljamo »Slovenca« in tepena kaplana, naj poskrbita, da bodo priče imele priliko povedati, kaj je resnica. Četo store, se izkaže, da je vse do pičice bilo tako, kakor smo poročali mi.

— **V stolni cerkvi** so ta teden večerne pridige. Pridiguje jezuit Roller in sicer v nemškem jeziku. Snov za njegove pridige je — slovenska razprava o rimskem klerikalizmu, ki je izšla v našem listu. To snov si je nemški jezuit izbral na izrečno željo ljubljanskega škofa. Škof pač med slovenskimi duhovniki ni nikogar našel, ki bi bil sploh zmožen razpravljati o tej zadevi, ki bi imel toliko znanja in izobrazbe, da bi se sploh smel lotiti tega vprašanja in zato je stvar poveril nemškemu jezuitu. Pa tudi gosp. Roller se ne upa začeti literarne polemike, se ne upa v kakem listu odgovarjati na naše razprave, tako da bi ga mogli prijeti in mu dokazati neresničnost njegovih trditev, ampak šel je na leco, kjer lahko govori, kar hoče, ker mu nihče ne sme ugovarjati. Kar prodaja gosp. Roller z lece stolne cerkve, so same jezuitske zvijače, je samo sukanje besed, je sama rabulistika. G. Roller je z dosedanjimi pridigami dokazal samo jedno: da je pravi jezuit, prekanjen, sladek in zvijačen jezuit. Polemike, žal, ne moremo začeti, ker v cerkvi vendar ne moremo zapisovati njegovih izjav, po tem, kar si poslušalec ohrani v spominu, pa se v takih zadevah ne da pisati. Naj gosp. Roller svoje propovedi obelodani v tisku in mi mu ne bomo ostali odgovora dolžni in dokazali mu bomo, da je vedoma pačil resnico, da se je posluževal vsakršnih zvijačnosti resnica pa da je na naši strani, ne na njegovi.

— **Davkoplačevalci Sv. Jakoba okraja** se vabijo na sestanek glede dogovora zastran obrtne šole. Ta sestanek bo dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri g. Dachsu v Florijanskih ulicah.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Jutri se igra velezabavna burka s petjem »Brez denarja« (»Armes Mädel«.) Pri igri sodeluje vojaški orkester in operni zbor. Radi velike opere »Psohlavci« se vrše vsak dan ensembleske skušnje z orkestrom.

— **Slovensko gledališče.** Operna pevka Zofija Arnoldova, (g. Danilova) oboževana vsled lepote, duhovitosti in morda tudi radi dobrega pevanja od vseh strani, po-

Dalje v prilogi.

tere, ker nevesta ni bila premožna, pač pa je bila čedno, dobro in pošteno dekle. Dva otroka, 4leten Pavlec in dveletna Anica sta jima pomnoževala čisto srečo zakonskega življenja. Toda Kozinova mati, žena iz starega domačega rodu, vsa vneta za nekdanje pravice »Psoglavcev«, je nevoljno gledala, da njen sin nič ne mara za nekdanje stare slobodščine svojega rodu in zato mu je tudi v tem oziru prav malo zaupala, misleč, da se je v zakonu čisto pomehkužil. Najboljši prijatelj mu je bil od malih nog godec Rehčak Jiskra. A Kozina je bil večkrat zamišljen, in njegova ženka je vsa skrbna opazovala na njem, da ga nekaj teži.

Nekega večera pa je Kozina zapazil, da je pri zakonitici materi v malo oddaljeni koči luč. Šel je gledat in je videl, kako sta dva moža, njegov stric, Krištof Hrubý, materin brat, župan iz Draženova ter oujezdski župan Jurij Syka izročila njegovi materi skrinjico in v nji — pisane svoboščine »Psoglavcev«, naj jih shrani na varen kraj, ker po njih graščak Laminger vprašuje in jih bo gotovo iskal. Mladega Kozino je tedaj zbolelo, da mu rojaki ničesar ne zaupajo.

Drugi dan se je radi tega pritoževal prijatelju goecu Iskri. K njima se je po-

zneje pridružil Matija Pribek, zadnji banderaš Psoglavcev, ki pa je moral pred časom izročiti svoje bandero Lamingerjevemu buriču, kateri ga je odnesel v graščino. V tem je Kozina zagledal, kako je na njegovo njivo prihajal oskrbnik trhanovske graščine s hlapci, ki so takoj začeli podžagovati staro lipo na Kozinovem zemljišču. Kozina je prihitel ter jih odgnal; v borbi je dobil po glavi rano, da je krvavel.

Prihodnjo nedeljo, ko je bilo zbranih pri Pribku več Chodov, med njimi tudi mladi Šerlovský, ženin brhke Pribkove hčere Micike, je prihajalo k njim več kirisarjev, ki so Kozino in zbrane kmete zvezane odgnali na Lamingerjevo graščino, pa tudi listine-majestate so vzeli siloma seboj, ki so jih našli pri Kozinovi materi.

Na trhanovskem gradu je pred svojimi gosti in pred zvezanimi Psoglavci Laminger vrgel pisane kraljevske svoboščine v ogenj ter potem izpustil Psoglavce z zasmehovanjem domov.

Doma pa je Kozinova mati razodela sinu Ivanu, da je še ob pravem času skrila najvažnejši dve pismi v svoje nedrije. To je zopet zdrnilo potrte Psoglavce in končno jih je domaški meščan Just pregovoril, da so odposlali deputacijo

k cesarju na Dunaj, naj jim pripomore k nekdanjim pravicam.

Ali o tem je izvedel Laminger ter je takoj poslal na cesarski dvor, kjer je imel vplivne prijatelje, svojega oskrbnika, da se prepredijo deputaciji njene namere; hkratu mu je dal tudi veliko denarja, da podkupi dunajskega odvetnika Štrausa, ki so si ga izbrali Psoglavci za zagovornika.

Medtem pa je Kozina svaril rojake, naj se vzdržijo vsakega nasprotstva do Lamingerja, dokler se deputacija ne vrne. A vzlic temu nista mogla mirovati nagajiva in vročevrtna župana Ecl, po domače Čtverák (Nagajivec) in Brychta. Predpostavom se je Ecl celo s šemami pripeljal pred Lamingerjevo graščino ter tam med občim smehom potopil v tedi korabač, kazaje s tem, da se ne bode več tlačnilo, kajti deputacija na Dunaju bo vse ugodno izposlovala. Tudi tu je Kozina svaril, a ob pustu je bilo vse noro ter ga ni poslušal nihče.

Preden pa se je vrnila kmetska deputacija, je že dobil plzenjski okrožni glavar Hora razsodbo, ki jo je prečital zbranim Psoglavcem, češ, da nimajo pričakovati ničesar. Njihove svoboščine nimajo več veljave, naj se torej le pokoré in opravljajo tlako.

Ko so to slišali zbrani Psoglavci, so nameravali vdreti v graščino ter ubiti trinoga Lamingerja, a zopet jih je pomiril Kozina.

Zato so Psoglavci poslali takoj drugo deputacijo na Dunaj. A zdaj je cesar določil, naj se vsa zadeva reši pri prizivnem sodišču v Pragi. Tja naj pošljejo Psoglavci sedem svojih odposlancev, v Prago pride pa tudi naravnost druga njihova dunajska deputacija.

A v Pragi, kamor je šel tudi Kozina in njegov stric Hrubý, so od njih zahtevali, naj prisežejo Lamingerju pokorščino. Zaman je Kozina z ognjevitimi besedami zagovarjal pravice svojih rojakov ter kazal še ohranjeni, od kraljev potrjeni svoboščini. Naposled so še njega in njegovega strica vrgli v ječo.

Medtem pa je dal ošabni Laminger preiskati doma hiše vseh Chodov, da najde pisma, ki sta jih poslala njihov zastopnik Štraus in prva dunajska deputacija domov. Laminger se je pri tem preiskovanju hiš vedel tako surovo, da je to končno razburilo Psoglavce in so se spuntali.

Ognjeviti Pribek in mladi Šerlovský sta zbrala oborožene kmete, ženske in otroci pa so se med tem poskrili v gozdu. Cesarski kirisarji so z vso silo napadli

zastopnikov vseh slojev, občudovana in ljubljena pa največ od kneza D' Hennin-a (gosp. Danilo), ni opazila, obdana od hrupne družbe dan za dnevom, da je pred vrati zopet novo leto. Obračunati je s starim letom. Ni gotovo, obdržimo li v novem letu vse to, kar smo si pridobili v starem; po vodi splava lahko kos mladosti, ljubezni, blagostanja in druge, za nas pomenljive dobrote; baš za novega leta dan si je povabila Zofija na kosilo ljubimec kneza, kateri je, dasi nerad, to pot odrekel odločno, ker je povabljen k svoji materi na kosilo. Razumno je, da ostane tudi on ta dan doma pri svojih. Zaman roti Zofija ljubimca na njegovo prej oddane ljubezne obljube, grozi mu, da ga odslovi za vselej, ljubimec ostane neizprosen. To zanimivo razpravljanje pričetkom igre je nudilo obema spretnima igralcema, gospodu in gospej Danilovima, dovolj prilike kazati, da razumeta vstrajati v daljšem razgovoru, kateri ne izgubi nežne, dražestne oblike, po kateri se je odlikovala rokoko doba, dasi se vname med ljubecima prepir, ljubosumnost, srd, se vzbudi želja osvetiti se. G. Danilova je bila tudi v jezi dražestna operna diva. Kedar se je odpovedal tudi drugi njen oboževalec te časti, povabi Zofija svojo hišno, a tudi ta odpove. Seveda kosi pri svoji materi. Prijatelj izza dobe siromašnih odnošajev, slikar Didier, g. Dobrovolny, kateri je jako ukusno izvršil svojo vlogo, razveseli za hip užaljeno prijateljico-pevko, poklonivši jej v znak neomajanega prijateljstva sliko njene matere. To velja za igro nekakim potrebnim prehodom. Omamljeno prijateljico povabi Didier k svojim starišem na kosilo, kajti umljivo tudi on ne more sprejeti povabila na kosilo pri pevki. Naglo se preobleče Zofija, vzemši obleko svoje hišne, ker se ne bi spodobilo k skromnim slikarjevim roditeljem priti v dragoceni opravi. Razmišljajoč pa svoje sedanje nečimerno življenje, oceno, vladajočo mej prostim ljudstvom na njenim vedenjem, odpove se, dasi težko, zaželenemu vžitku, kositi s slikarjevimi starši. Ne more se osrčiti, da stopi vesela pred poštena starčka. Kosila bo sama, toda vendar ne sama, kajti v družbi je slika njene matere. Razvidno je iz te vsebine, da je predležeča veseliga zgolj skromna, a duhovita dramatična črtica. Vredna je, da si jo sleherni ogleda, kateremu gre v slast spreten razvitek igre, kakršnemu je kos vendar le Francoz. Spisala sta jo A. Decourelle in L. Thiboust. Režija je bila izborna. — Da je pred vrati Božič, spominjala nas je večerajšnja brezgrajna vprizoritev nemške, po Mariji Thiede-Paris zgotovljene bajke s petjem, „Rdeče kapice“ (Rothkäppchen). Ugajala je izvestno mladeži, pa tudi odrasli se niso dolgočasili, kajti prizori, v katerih porajajo zračne vile pod poveljstvom svoje kraljice (g. Danilova) vplivali so na gledalca s toli milobnim čarom, s tako mikavnimi oblikami, da je občinstvo rado pritrjevalo njih ugodnemu izvršetku. Fino se je obnesel tudi ples v tem prizoru, kadar se pokaže rdeči kapici (gdč. Kreissova), zaspali v gozdnem hladu, v sanjah bodoči ženin kraljevič. Ravno kar navedeni igralci 'so se kretali z dobrim razumom v okolišju, kateri je prikladen taki otroški bajki. Karakterističen je bil zopet g. Boleška v svoji, z moralno tendenco opre-

mljeni vlogi zanikarnega, kuštravega, bogastva in svoje neumnosti zavednega Petra; zlasti mladi svet je priznal z burnim ploskom ta zaslužen vspeh. Omeniti moramo tudi bogatega bahača mlinarja Vida, katerega je dobro govoril in naslikal g. Rojec. Slednjič izražamo pohvalo tudi o živahnem, primer-nem sodelovanju družih, tu navedenih igralcev. Nadejamo se, da bo de ta baš mladini ugajajoča bajka žela številnejši obisk v bodočih praznikih. Zasluži ga v vsakem oziru.

Dr. B.

— **Predavanje profesorja dr. Šercla.** Vsled raznih ovir izostane za danes napovedano predavanje vseuč. prof. dr. Šercla in se bo isto vršilo kdaj pozneje; dan predavanja se pravočasno naznani.

— **Božične počitnice na ljubljanskih ljudskih šolah** trajajo letos le od 24. t. m. do incl. 28. t. m. 29. dec. se začne zopet redni poduk.

— **Božične počitnice na ljudskih šolah.** Iz krogov staršev se nam piše: Že dolgo ni nobena odredba dežel-nega šolskega sveta tako razburila družin, ki imajo nadobudno mladino v ljudskih šolah, kakor ukaz, da prenehajo počitnice o božiču. Božič in nič počitnic! Sam Bog zna, kaj je vodilo merodajne kroge pri tej odredbi, ki spravlja osobito ljubljanske šole v zadrego. Kakor čujemo, hoče mnogo rodbin nekako obstruirati in božične dni obdržati male doma. Taka samopomoč sicer ni dopustna, a čudili bi se jej ne, ker skušnja uči, da se celo v državnih zborih ž njo marsikaj doseže. Najnovejša parola: Obstrukcija v ljudski šoli o božiču je vsekako pomenljivo znamenje o razburjenosti prizadetih krogov in nehoti se nam vsiljuje ponižna misel: Koliko bi pa izgubila vzgoja ljudsko-šolske mladine, ko bi deželni šolski svet malo odjenjal in božične počitnice pustil take, kakršne so bile že od pamtiveka!

— **Slovenska šolska Matica.** „Slovenska šolska Matica“ priredi v soboto dne 27. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ v Ljubljani predavanje g. ravnatelja Henrika Schreinerja o analizi duševnega obzorja otroškega. K temu predavanju se vabijo p. n. člani in vsi drugi, ki se zanimajo za dušeslovni proces učenja. — Obenem se naznanja, da v kratkem izidejo knjige, ki jih dobe društveniki za l. 1902 (Pedagoški Letopis, Učne slike k ljudskošolskim berilom in zgodovinska učna snov). Dosedaj je pristopilo k društvu blizu 1100 članov. Ker pa je še čas za pristop, vabijo se s tem še enkrat učitelji ljudskih in srednjih šol in drugi razumniki v krog Matičarjev. Oglašati se je pri poverjenikih, oziroma pri blagajniku g. gimn. ravnatelju Andr. Senekoviču ali pri tajniku nadučitelju Fr. Gabršku v Ljubljani. Letnina znaša 4 K. Zlasti prosimo gg. poverjenike, da pridobivajo še novih članov. Čim večje bo de število Matičarjev, tem lažje bo de društvo vršilo svojo nalogo. Nekateri okraji se odlikujejo letos s polnoštevilno udeležbo. Naj bi jih posnemali tudi drugi! — Društvo je izdalo in založilo „Navodilo k Črniv-

čevi I. računici, cena 1 K 20 h brez poštne. Dobiva se pri odboru in po knjigarnah. Brez te knjige bi ne smel biti noben učitelj. — Dobivajo se tudi že lani izdane društvene knjige za navadno letnino 4 K. — Odbor.

— **Celjski župan.** Izvolitev predobro znanega gospoda Rakusca celjskim županom je zadobila cesarjevo odobrenje.

— **Anton Foersterjev drugi koncert na Dunaju** bo de v četrtek dne 18. decembra v Bösendorferjevi dvorani (Dunaj, I., Herrengasse). Spored obsega skladbe Brahmsa, I. S. Bacha, Schuberta-Liszta, Schumanna, Chopina, E. E. Tauberta, Smetane, Foersterja. Prvi koncert imenovanega umetnika na glasovirju je bil 3. decembra. Dunajski kritiki jako laskavo omenjajo izborne tehnike Foersterjeve ter ga prištevajo med najboljše v tej stroki. Občinstvo je umetnika z burnim priznanjem odlikovalo. Naše rojake na Dunaju opozarjamo na drugi koncert imenovanega umetnika, ki je sin izvrstnega slovenskega skladatelja gosp. Antona Foersterja.

— **Izpred sodišča.** Dne 16. t. m. so bile pri tukajšnjem deželnem sodišču naslednje kazenske obravnave: Bajtar Martin Kotnik iz Vrhpolja je bil obsojen na 14 dni zapora, ker je z nožem sunil Ant. Novaka. — Janez Selinger, konjedec iz Perovega, je sodnemu slugi, ko mu je ta hotel zarubiti in v shrambo vzeti žepno uro, grozil, da ga bo ob tla vrgel, ga potem zgrabil z jedno roko za desnico, z drugo pa za levo ramo in na ta način rubežen preprečiti skušal, pa tudi svoji ženi je grozil, da jo bo z nožem; obsojen je bil na 4 mesece težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem na teden. — Jernej Kaplja, posestnik v Zgornjem Javoršču, je z obuto nogo suval po desnem ušesu Franceta Novaka, ker je ta prišel pijan v Kapljavo hišo in se tam nerodno vedel. Jernej Kaplja je bil zato obsojen na 14 dni zapora. — Jernej Mrak, kočar v Dorncah, je po krivem Franceta Volgemuta sodišču ovadil, češ, da mu je ta iz hudobije 16 šip pri oknu pobil; sodna preiskava je pa nasprotno dognala, da je Mrak sam šipe pobil in da je bil Volgemut zaradi krive ovadbe po nedolžnem 5 dni zaprt. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe s postom na teden. — Že večkrat kaznovani Pavel Rotar, dninar iz Mošenj, je bil obsojen na eno leto težke ječe poostrene s postom in trdim ležiščem vsacih 14 dni, ker je Janeza Nadižarja z nožem sunil v levo zgornjo laket in v levo roko. — Janez Zaletel, sitar iz Stražišč, je udaril Gabrijela Benedikta s kolom po desnem kolenu in je bil zato obsojen v 1 mesec ječe, poostrene s postom vsacih 14 dni.

— **Konj v kovačnici.** Včeraj popoldne se je s lašil na Karolinski zemlji posestniku Jerneju Sterletu iz Črne vasi konj in mu ušel. Sterle je odletel od voza, ne da bi se kaj poškodoval. Konj je dirjal naprej in se je z vozom zaletel v Češnovarjevo kovačnico. Konj je prišel v kovačnico, a voza ni mogel za seboj potegniti

ker niso bila vrata dovolj široko odprta. Nesreča se ni nobena pripetila.

— **Tatvine.** Trgovskemu pomočniku g. Henriku Richterju je v noči od 15. na 16. t. m. včeraj aretovani tat Daniel Pogačnik ukradel suknene hlače. Ukradene hlače je takoj oblekel in hodil v njih, dokler ga niso prijeli. — Ivan Dominici, natakarski vajenec, je bil zasačen, da je kradel natakarkem denar. Priznal je, da je vzel sčasom 45 K. Gospodar je nepoštenega vajenca takoj zapodil iz službe.

— **S strehe je padel** včeraj v Turbačevem, občina Hrašnje, 74 let stari posestnik Mihael Mrak in si zlomil levo nogo. Popravljal je streho in je pri tem zdrčal na tla. Pripeljali so ga v bolnico.

— **Roko zlomil** si je včeraj zvečer na dvorišču v Cerkvenih ulicah 73 let stari kotlar Franc Eržen. V pijanosti je padel in si zlomil levo roko.

— **Razstava del** na Singerjevih šivalnih strojih je otvorjena še dež božične praznike.

— **Mestna ljudska kopel.** Od 26. oktobra do 29. novembra 1902 oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 1780 kopelj, in sicer za moške 1479 (pršnih 1076, kadnih 403); za ženske pa 301 (pršnih 91, kadnih 210).

— **Najnovejše novice.** Srbsko banko v Kotoru je politična oblast zaprla. — Samomor zaljubljenec v Darmstadtu sta se ustrelila 18letni gimnazist Bursch in 27letna soproga dr. Bardorffa zaradi nesrečne ljubezni. — Prva žrtva Venezuele. Nemška slikarica Bohemen se je zastupila, ker je izgubila celo svoje premoženje v Venezueli. — 18 ciganov je zmrazilo v svojem šotoru zunaj Arada. — Komponist Hans pl. Zois je zgubil iz Gradca. Sklepa se, da se je sam usmrtil. — Kuratorij sv. vavclavske posojilnice je razglasil, da je konkurz neizogibljiv, ako vlagatelji do 20. t. m. ne prepuste posojilnici 2½ milijona kron. — Na smrt obsojeni — oproščeni. Porotniki v Lvovu so nedavno obsodili kmeta Kukotko v smrt na vislicah zaradi umora. Kasacijski dvor je razsodbo ovrgel, in pri novi obravnavi je bil Kokotka popolnoma oproščen. — Dijaška razposajenost. Pred mestno hišo v Mariboru na Nemškem je prišlo v noči 15. t. m. nad 600 dijakov, ki so začeli iz maščevanja, ker je bilo par njihovih tovarišev zaprtih, zazidavati vsa vrata. Opeko so nosili od bližnje nove stavbe. Šele proti jutru se je posrečilo policiji dijake razgnati. — Ravnatelj graškega gledališča, O. Purschian, se hoče preseliti v Kolin. — Zemlja se je udrla v Bergi v Španiji v daljavi 4 km². Več hiš je zginito.

— **Zverinski starši.** Te dni je umrla 16 mesecev stara hčerka služabnika Steinschneiderja na Dunaju. Mestni zdravnik, ki si je ogledal mrtlico, je zapazil rane in zateklino na otročji glavi. Oče je pri zaslišanju priznal, da ga je prejšnji večer jok obolelega otroka zbudil, kar ga je tako razkačilo, da je zgrabil otroka ter ga vrgel ob železno ograjo. Steinschneiderja so zaprli. Njegova žena je bila že opetovano kaznovana zaradi trpinčenja svojih malih otrok. Posebno grdo je ravnala s svojim nezakon-skim sinom, vsled česar se ji je pri zadnji obsodbi ta otrok odvzel.

— **Prijetno iznenaden.** V Londonu je pripeljal policaj nekega natakarkja Williama Buxtona, češ, da javno berači. Med zaslišanjem pa ga je tudi poprašal sodnik, ali ni kdaj služil pri gospodu Rendelu. Ko je to Buxton potrdil, vzame sodnik v roke neki časnik, v katerem je slučajno ravno prej čital, da Rendelovi dediči iščejo svojega bivšega slugo Buxtona, kateremu je ranjki sporočil 40.000 kron. Sodnik je takoj odpustil srečnega dediča, ko mu je ta še za gotovo obljubil, da posle ne bo več beračil.

— **Samomor radi bolezn.** Krojačeva žena, Josipina Lang, na Dunaju je že dalje časa bolehal za pljučno boleznijo. Ko pa so nedavno zdravniki v bolnišnici povedali, da ima levo krilo pljuč popolnoma razjedeno ter ji ni več pomoči, se ji je najbrže zmešalo. V nedeljo je skočila s tretjega nadstropja svojega stanovanja na dvorišče. Pod pazduho je vzela svojo gojenko, maloletno deklico! K sreči je otrok odletel na vrt, kjer se je na mehki zemlji le malo poškodoval, dočim si je žena ob tlaku popolnoma razbila glavo.

— **Izumiranje Eskimov.** Znani polarni obiskovalec Peary je izračunal, da že dež 25 let izgine zadnji Eskimo. Dočim je šlo to plemu na skrajnem severu pred 20 leti še 30.000 glav, jih je dandanes komaj polovica. V Alaski, kjer so prvi odkritelji še našli 3000 Eskimov, jih je dandanes le še 500. Vzrok izumiranja je dvojen: mešanje Eskimov s tujci

Psoglavce. Pribek, ki je, kakor nekda, nosil bandero Psoglavcev, je padel, ostali so se udali ali pa zbežali.

Kozina je ostal v Pragi celo leto. Končno pa je zlodušni Laminger še to izposloval, da je bil Kozina postavljen pred zaglavno sodišče, kjer je bil kot najnevarnejši obsojen na vislice. Da je bila njegova smrt še vplivnejša, so ga odpeljali v okrožno mesto Psoglavcev, Plzenj, in tam je bil vpričo svojih rojakov obešen. A še preden je storil smrt, je zavrjeval, da se je boril le za pravično stvar ter pozval prisotnega Lamingerja v enem letu na božjo sodbo, kjer se bo končno pokazala pravičnost.

Laminger po Kozinovi smrti ni imel več miru, in ko se je bližala obletnica Kozinove smrti, je Lamingerja, ravno ko se je v družbi norčeval iz Kozinovega poziva, žadel mrtvoud. Ljudstvo je osupnilo pri tej vesti ter dajalo: »Kozina ga je poklical pred sodbo božjo, naša stvar je bila pravična.«

Kovačovičeva opera ima tri dejanja in 6 slik. Dejanje opere se naslanja docela na vsebino romana. V I. dejanju napade Laminger Chode v vasi Oujezdu, da jim vzame kraljevske listine ter odvede vodji kmetov, Kozino in Pribka, v

ječo. V II. dejanju (I. sliki) prosi Katarina pl. Lobkovičeva svojega soproga Lamingerja, naj izpusti zaprte kmete in bo Chodom usmiljen gospod. Laminger pokliče Pribka in Kozino ter tovariše, da vpričo njih pomeče v peč listine. Tedaj pride sel z vestjo, da se bo vršila pred praškim apelacijskim sodiščem nova razprava radi pritožbe Chodov. V 2. sliki se odpravljajo Chodi v Prago k apelacijskemu sodišču. Dorla ne pusti, da bi šel tudi njen mož, Jiskra Rehřek, ker se boji zanj. Kozina preprosi Jiskro, naj ostane doma pri ženi, a vabi Pribka, naj se pridruži deputaciji. Pribek pa je preverjen, da bo gospoda kmete le iznova ogoljufala ter pravi:

„Le kij, čakan, trda chodska pest — to jedino vrne naša prava; kdor pa češnje gre z gospodom jest njemu se najprej odrobi glava. V Pragi vam le usta posladé, nič ne dajo, potlej bo po mojem. Ko nam stisne beda roké potlej pesem grozno vam zapojem!“

Pribek je le za boj in silo, Kozina pa ga pregovori, naj počaka. Kmetje in kmetice se poslové, in deputacija se odpelje. III. dejanje (I. slika) se vrši v dvorani apelacnega sodišča na gradu v Pragi. Sodišče uniči zadnje listine Chodov. La-

minger jih toži, da so se njih tovariši doma uprli ter zahteva, naj Kozino sodišče vrže v ječo. Deputacija hoče vsa s Kozino v ječo, a Kozina jo pošlje domov. 2. slika. Kozina vidi v sanjah bojno polje, posejano s trupli tovarišev. Tudi Pribek je mrtev, nad njim vihra zlomljena zastava Chodov-Psoglavcev. Kozina se odpravlja v smrt. Poslovit se pridejo prijatelj Jiskra, žena Hanči, otroka njegova in mati. Laminger pride, da bi ga prosil Kozina milosti, a Kozina ga ponosno zavrne. Vojaki odvedejo Kozino na morišče. A pred vratmi zakliče junak svojemu morilcu:

„Lomikar, črez leto in dan kličem te pred božji stol.“

3. slika se vrši na Trganovskem gradu. Tu se zabava Laminger v lovski družbi gospodov in dam. Pari plešejo. Laminger so roga pozivu Kozine. Nakrat zagrmí; vrata in okna se odpro in prikaže se blede Kozina, ki zakliče:

„Rok je potekel, Lomikar. Kličem te pred božji stol!“

Laminger se zgrudi, soproga pade nanj z vzklikom:

»Umrí je! Sodba božja!«

Z. + G.

ki so se naselili med njimi, posebno v Alaski z iskanci zlata. Nadalje pa prodirajo k njim ribji lovci z južnih krajev ter pobijajo kite in morske pse, ki so edini vir za obstoj Eskimom.

Društva.

— **Čitalnica v Škofji Loki** je imela v nedeljo svoj občni zbor, na katerem je bilo sklenjeno, praznovati prihodnjo spomlad 40letnico delovanja tega društva. Zajedno je bil ustanovitelj in prvi predsednik škofjeloške čitalnice, deželni glavar g. Oton pl. Dstela izvoljen častnim članom.

— **Slovensko pevsko društvo v Ptuj** izvolilo je pri izvanrednem obnem zboru dne 8. decembra t. l. sledeče odbornike gg.: Dragotin Zupančič, predsednik; č. o. Lenart Vaupotič, podpredsednik; Muršec Ivan, blagajnik; Valent Kajnih, tajnik; Jožef Sever, arhivar. Namestnika odbornikov sta gg. Ivan Kaukler in Jožef Slavinec. Zunanji odborniki so gg.: dr. Jan Bezjak, prof. Franc Orožen, dr. Juro Hrašovec in Franc Čeh; namestnika pa sta gg. Franc Podobnik in Porekar Anton. Računskim preglednikom so voljeni gg.: prof. Jožef Zelenik, Andr. Babič in Ferd. Skuhala.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. decembra. Tajnik v justičnem ministrstvu, dr. Janko Babnik, je imenovan sekcijem svetnikom.

Dunaj 17. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je posl. Schreiter interpeliral zaradi sancioniranja zakona o učiteljskih plačah na Češko. Med drugim je povedal, da se je nadučitelj Alojzij Diemel ustrelil iz obupanja, ko je izvedel, da z novim letom ne dobi zvišane plače. Posl. Fink je predlagal, naj se načrt, vsled katerega se cena živinskih šole zniža od 10 na 6 K, odkladi kmetijskemu odseku, ne da bi se vršilo prvo branje. To je obveljalo in pride načrt že jutri pred zbornico. Zdaj se nadaljuje razprava o krošnjarskem zakonu.

Dunaj 17. decembra. Elaborat čeških klubov jezikovnega vprašanja se razglasi danes zvečer. Čehi zahtevajo, da se jezikovno vprašanje ne reši samo za Češko, nego tudi za Moravsko in Šlezijo ter za druge kronovine in da naj bodeta češčina in nemščina v zunanjem in notranjem popolnoma jednako-pravni. Glede uradnikov pravi elaborat, da Čehi pač priznavajo, naj bodo uradniki tiste narodnosti kakor prebivalstvo, med katerim službujejo, a če je uradnik jezikovno zmožen, se ga zato ne sme izključiti. Elaborat ne odklanja načela o ustanovitvi okrožij, pač pa nemške zahteve glede teh okrožij. Končno izjavljajo Čehi, da so pripravljeni se z Nemci pogajati.

Dunaj 17. decembra. Preko Monakova naznanja ministrski predsednik Körber, da hoče pravno akcijo med Čehi in Nemci podpirati, tudi če bi sam pri ti priliki padel. Čim izide češki elaborat, stori svoje korake.

Poslano.*)

»Slovenec« je v št. 286 z dne 13. decembra v »Kotičku za liberalce« pisal:

»Vedno bolj smešni se zde resnim ljudem liberalci, ki vsako delo katoliško-narodne stranke opsujejo, sami pa ničesar ne store. Mirno in ponosno gre s svojim delom in vspehi naša stranka mimo lajajocih liberalcev. Pretekle dni so obljajali liberalci namero »Slov. kršč. soc. zveze«, ki hoče izseljevanje v Ameriko urediti tako, da ljudstvo ne bo osleparjeno od agentov in da dobi primerne, cenene zveze z domovino. Prvi je bil »Narod«, ki se je tu potegnil za — agente. »Narod« boli, da bo pri tem mnogo manj denarja šlo v žepe agentov, ki delujejo z velikanskimi dobički in da bi to, kar ljudstvo agentom daje preveč, ostalo ljudstvu. Taki prijatelji — agentov so liberalci!«

Podpisane plačam 2000 kron tistemu, kateri dokaže, da sem kakemu popotniku ali izseljencu za vožnjo iz Ljubljane v Severno Ameriko kako krono več zaračunal, — ali kakor se je izrazil famozni »Slovenec«, »osleparil«, — kakor je bilo odločeno od ravnanjstva društva »Red-Star Line«.

V Ljubljani, 19. decembra 1902.

Anton Rebek

oblastveno potrjen agent »Red Star Line«.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (3090)

Borzna poročila.

Ljubljanska

KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Uradni kurzi dunajske borze dne 17. decembra 1902.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	101 40	101 60
4 1/2% srebrna renta	101 25	101 45
4% avstr. krona renta	100 60	100 70
4% zлата	120 55	120 75
4% ogrska krona	97 95	98 15
4% zлата	120 20	120 40
4% posojilo dežele Kranjske	97 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spjete	99 75	100 75
4 1/2% Zadra	100 —	101 —
4 1/2% bosn.-herc. žel. posoj. 1902	99 75	100 75
4% češka dež. banka k. o.	99 25	99 90
4% ž. o.	99 25	100 25
4 1/2% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 60
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105 65	106 65
4 1/2% zast. pisma Inerst. hr.	100 50	101 50
4 1/2% ogr. centr. dež. hr.	100 50	101 25
4 1/2% hip. banke	100 65	101 65
4 1/2% obl. ogr. lokal. želez. d. dr.	99 50	100 50
4 1/2% češke ind. banke	99 —	100 —
4% prior. Trst-Poreč lok. želez.	98 —	99 —
4% dolenskih železnice	99 50	100 50
3% južne želez. kup. 1/1 1/2	290 75	292 75
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.	99 50	100 50

Srečke.

Srečke od leta 1854	180 —	184 —
" " " 1860 1/2	183 —	185 —
" " " 1864	250 —	253 —
" tizske	156 25	158 25
" zemljiske kred. I. emisije	264 50	266 50
" " " II.	263 50	265 50
" ogrske hipotečne banke	253 50	255 50
" srbske a frs. 100 —	87 50	89 50
" turške	111 25	112 25
Basilika	18 50	19 50
Kreditne	434 —	438 —
Inomoške	87 —	89 —
Krakovske	76 —	78 —
Ljubljanske	75 —	78 50
Avstr. rud. križa	55 35	56 35
Ogr.	26 75	27 75
Rudolfske	70 —	75 —
Salburške	76 —	79 —
Dunajske kom.	428 —	433 —

Delnice.

Južne železnice	65 50	66 50
Državne železnice	675 50	676 50
Avstro-ogrsk. bančne delnice	1550 —	1560 —
Avstr. kreditne banke	670 50	671 50
Ogrske	704 —	705 —
Živnostenske	254 —	254 50
Premogopok v Mostu (Brüx)	700 —	708 —
Alpinske montan	370 50	371 50
Praške želez. ind. dr.	1435 —	1440 —
Rima-Murányi	466 —	467 —
Trboveljske prem. družbe	385 —	388 —
Avstr. orožne tovr. družbe	294 —	300 —
Češke sladkorne družbe	142 —	143 —

Valute.

C. kr. cekin	11 32	11 36
20 franki	19 07	19 10
20 marke	23 42	23 50
Sovereigns	23 94	24 02
Marke	117 10	117 30
Laški bankovci	95 15	95 39
Rublji	253 —	253 50

Žitne cene v Budimpešti.

dne 17. decembra 1902.

Termin.			
Pšenica za april	za 50 kg	K	7 80
Rž " april	"	"	6 73
Koruza " maj	"	"	5 0
Oves " april	"	"	6 31

Efektiv.

Nekaj vinarjev nižji.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1 90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (12—17)

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije »Dunajskega umetniško-obrtnega društva«. Opozorjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo srečkanje vršilo nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519—42)

Deželna lekarna Milana Leustek-a
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Slov. bralno društvo v Litiji 9 K. — Gosp. J. Klanjšček v Hajdini nabral 2 K 10 vin. pri učiteljskem omizju. — Štirje gospodje 4 K z geslom: »Ne bom zinu!«. — Vesela družba trgovskih nastavlencev v restavraciji »Merkur« 5 K. — Skupaj 20 K 10 vin. — Živeli!

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 42.

Dr. pr. 1240

V četrtek, 18. decembra 1902.

Noviteta!

Drugič na slovenskem odru:

Brez denarja.

Opereta v treh dejanjih in šestih slikah. Spisala L. Krenn in K. Lindau. Uglašil L. Khun. Dirigent H. Benišek. Režiser Fran Lier.

Blagotajna se odpre ob 7. uri. — Začetak ob 7 1/2. uri. — Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v soboto, 20. decembra.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. decembra: Terezija Vidmar, stari narica, 50 let, Stari trg št. 28, vodenica. — Rozalija Ogrinc, posestnikova hči, 3 1/2 dneva, Križevniške ulice št. 7, vnetje sopilnih organov.

De 14. decembra: Lucija Guzi, gostija, 57 let, Streliške ulice št. 4, jetika. — Antonija Novljan, umetna vezilka, 24 let, Stari trg št. 5, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 11. decembra: Ivan Tomšič, zidar, 37 let, kap.

Dne 13. decembra: Jožefa Kokalj, kajžarjeva žena, 34 let, jetika. — Ana Čadež, posestnikova žena, 48 let, otrpnenje srca.

V hiralnici:

Dne 6. decembra: Lucija Oblak, delavka, 70 let, ostarelost.

Dne 8. decembra: Marija Javornik, dekla, 71 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem: 896 2 m. Srednji kračni tlak: 736 0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Neb	Padavina v mm.
16	9. zvečer	746 8	— 8 6	sl. jug	oblačno	—
17	7. jutraj	744 2	— 6 2	sr. jug	oblačno	—
"	3. popol.	740 3	— 2 1	sl. jvzhod	del. jasno	0 0

Srednja večerajšnja temperatura — 9 0°, normala: — 0 7°.

Da se prihrani prevoz

se prodajo posamezni komadi, obstoječi iz damskih srajc, hlač, korzetov in jopic najboljše kakovosti pod tovarniško ceno.

Konec razstave 22. decembra.

Hôtel pri Slonu

— Ljubljana. —

(2803—8) Poslovodja: Albert Engel.

Pomožni uradnik

kateri je že bil pri sodnji v službi, in je moral radi vojaških dolžnosti službo zapustiti, z dobrimi spričevali, vojaščine zopet oproščeni, želi vstopiti takoj ali vsaj do 1. januarja 1903 v službo k sodnji ali v odvetniško ali notarsko pisarno.

Ponudbe prosi pod »R. B.« na upravnishv. »Slovenskega Naroda«. (3058—3)

BOŽIČNO in NOVOLETNO DARILO

elegantne kasete
napolnjene s finim pism. papirjem.
Cena od K 1 20 višje.
Božične in novoletne * razglednice. *
Krasen nakit za božična drevesca
v veliki izbiri. (3105—1)
Cena nizka pri
Ivanu Bonacu
v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

Odprito pismo*)

gosp. Ignaciju Zupanu, orglarju
v Kamnigori.

Vaše vneto delovanje za obstoj Krop in Kamnegorice mi daje povod, da Vas javno odvrnem od pričet, za žrebliarsko obrt pogubne akcije.

Kakor sem izvedel, opravljate prav grdo tukajšnje žrebliarsko zadruge pri sl. vladi in javnih uradih, ter spodkopujete nje dobro ime in kredit.

Vem, da se spominjate, ko ste svoje časno ob ustanovitvi zadruge bili vsaj na jeziku njen zagovornik ter kazali se prijatelja zadrudne organizacije in delovali na združenje posameznih obrtnikov Krop in Kamnegorice. Odkar pa se je razmerje med Vašim svaštvom zboljšalo, postali ste najhujši nasprotnik zadrudne ideje, dasi bi morali kot pristaš katoliško-narodne stranke, kar bi že vsled svojega poklica odločno imeli biti, zadrudna podjetja podpirati in jih braniti proti napadom umazane domače konkurence. Ker ste pa, v kolikor Vas jaz poznam, čudnega značaja od nog do glave, ne morete biti zagovornik in pospeševatelj zadruge, katera je kolikor mogoče povzdignila železo-obrt in pomagala samostojnim obrtnikom, v prvi vrsti pa delavcem, do boljšega stanja, kakor bi ga imeli, ako bi bil končno le eden gospodar, izkoriščajoč delavstvo do pogina obrti, kar mi morate gotovo tudi Vi priznati.

Bodite vsaj nevtralni in ne pomagajte uničevati za splošnost in za obstanek domače obrti koristnega dela. Ali res delate vse to le za sladkega prosekara in dobre večerje? Ali mogoče v korist Vašemu svaku, kateremu ste bili prejšnje čase vedno nasprotni? Ali mar mislite, da mora edino le Vaš svak procvitati na troške revnega delavskega rodu?

Končno bi Vam svetoval, da ne hujskate delavcev proti zadruzi ter ne vodite zadruzi že itak dovolj nasprotno konkurento okrog oblastev, kajti z lažnim obrekovanjem škodujete ne le skupni obrti ampak tudi samemu sebi. Ne vtikajte se v stvari, o katerih nimate niti najmanjšega pojma, ter še nadalje poslušajte Vašega svaka, kateri — »hapa« — z Vami vred svakega značaja ne pozna.

Kropa, dne 13. decembra 1902.

Franjo Šolar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (3102)

Častna izjava.

Jaz iskreno obžalujem, da sem govoril o gospodu Hammerschmidt, trgovcu v Ljubljani, žaljive izmišljotine, preklíčume taiste kot neresnične in se zahvaljujem gospodu Hammerschmidt, da mi je žalitve odpustil.

V Ljubljani, 15. decembra 1902.

(3100—1) Wilhelm Bischof.

Na prodaj je lesena baraka

v Kranju, 8 metrov dolga in 4 metre široka, z dvojno steno, razložljiva. Prevzame se s 1. januarjem 1903. (3069—2)
Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Spretno prodajalko

sprejme v svojo trgovino mešanega blaga
Anton Fatur (415-252)
na Premu (Notranjsko).

Poste-restante „Lipa“

~ v Tržiču ~

blagovoli naj odvzeti na pošti pisma pod označeno številko. Ista se nahajajo na c. kr. poštnem uradu v Tržiču do 31. decembra t. l.

Na prodaj je lepa hiša

stoječa ob glavni cesti 4 km od Ljubljane. Hiša stoji na jako lepem mestu ter obstoji iz lepih sob in družih prostorov ter je priprava za vsako obrt ali trgovino. Poleg hiše je lep sadni vrt in lepa njiva. Ker stoji hiša na najlepšem kraju okolice, je jako pripravna za prijazno letovišče.
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

R. Ditmar
c. in kr. dvor. zalagatelj.

Razsvetljevalni predmeti
za (2537-12)
električno luč (diamant - žarne svetilke)
plin (kurilna priprava za kuhanje)
petrolej (Ditmar-jevt. Caloriferas in peči za kuhanje)
špirit (Ditmar-jevt. Ennos-palivac in Ager-svetilke)

olje (varnostne svetilke in svetilke za silo).

TOVARNA:
Dunaj, III., Erdbergstrasse 23.

Kupi se ali v najem vzame večja trgovina na Gorenjskem.

Ponudbe se prosijo pod „večja trgovina“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Kantina.

Kupci ali najemniki za jako dobičkonosno **kantino** in trgovino z mešanim blagom (kavcija 10.000 K) se iščejo. Vešči naj bodo obeh deželnih jezikov. — Ponudbe samo resnih reflektantov naj se pošiljajo pod šifro **F. A.** na upravništvo »Slov. Naroda«.

Naročila

na donavske krape, fogaše iz Blatnega jezera, smoje (Schiel) in štajerske, z mlekom pitane **kapune** prejema do petka 19. t. m. incl. trdka **Kham & Murnik** v Ljubljani.

Agenti za razpečavanje srečk agenti za zavarovanje kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se pod „Sichere Existenz“ na anončno ekspedicijsko **J. Danneberg, Dunaj II., Praterstrasse 33.**

Uedno sveža divjačina

se dobi

pri hišniku v palači grofa **Suersperga, Gosposke ulice št. 15.**

Najcenejše dobavišče dobrih s 3letnim pisemenim jamstvom.

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 (Češko). Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 3.75. Pristna srebrna remontoarka gld. 5.25. Pristna srebrna verižica gld. 1.20. Nikelnasti budilec gld. 1.75. Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism.

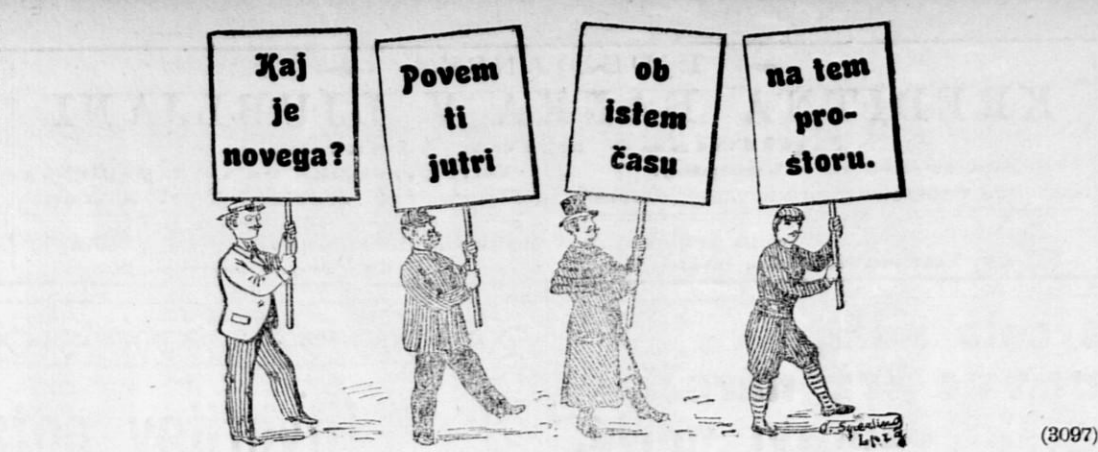
Ilustrovani katalog zastelj in poštine prosto.

Zahvala in priporočilo.

Gospodu lekarju c. 2910-4) **Gabrijelu Piccoli** v Ljubljani.

Čutim se v jako prijetnem položaju, da Vam morem podati najboljšo izpričevalo o vplivu Vaše **želodčne tinkture**. Določno let sem trpel želodčne bolezni, katerih me je rešilo edino Vaše izborno sredstvo, in se danes, po malodane 12-letnem uporabljanju, sežem vselej z najboljšim vspehom po Piccoli-jevi želodčni tinkturi, kakor hitro čutim kako nerednost v svojem želodcu. Burgwald pri Mariboru, 28. julija 1902.

Fran Kraner vodja viničarske šole.

Pisarka

z dobrimi spričevanji, ki je večša slovenske stenografije in je že 2 leti delovala v odvetniški pisarni, išče službe. Gre tudi na deželo. Naslov pod „Stenografija“ poste restante Ljubljana.

Slovenskega stenografa sprejme

notar **Hudovernik** v **Kostanjevici**. Vstop z novim letom

Varuj svojo ženo!

Za vsako rodbino najvažnejšo knjigo v otroških zadevah s čez tisoč zahvalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. znamenih gospa **A. Kaupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 47.**

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju.

Zaloga čevljev Jungwirth Krakov 5.

Nengajajoče se vzame takoj nazaj.

Zadnji teden!

Srečkanje že dné 30. decembra 1902

ogrske državne dobrodelne loterije.

Glavni dobitok 150.000 kron.

Vsi dobitki znašajo 365.000 kron.

Srečke à 4 K se dobivajo: pri kr. ogradnem loterijskem dohodnijskem ravnanstvu v Budimpešti (IX. Csepelrakpart, carinska hiša), potem pri vseh poštinih, davkarskih, carinskih, merosodnih in solnih uradih, na železniških postajah, v tobačnih trafikah in menjalnicah, kakor tudi v vseh loterijah.

Budimpešta, dne 1. julija 1902.

Kr. ogrsko loterijsko dohodarsko ravnanstvo.

Kdor hoče biti

lepo, šik in elegantno

oblečen in obnem varčen, naj si preskrbi potrebno moderno obleko le v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Tja so ravno kar prispale sveže pošiljatve za predstojajoče božične praznike ter je zaloga damskih paletotov, jopice, ovratnikov, oblek za gospode, športnih in zimskih sukenj, havelokov zopet kompletno sortirana.

Najnižje cene! Dobro blago! Točna postrežba!

Naročila po meri se izvršujejo točno, najfineje in najboljše na Dunaju. Blago na izbero se pošilja brez povzetja na vse strani.

Z velespoštovanjem pr. **F. M. Netschek — Oroslov Bernatovič.**

CIRIL * * * METODOV KOLEDAR 1903

se dobi v (2963-6) raznih prodajalnah in stane **1 krono**

ali pa se naroča pri založništvu Tiskarna Slatner, Kamnik. Po pošti 20 vin. več.

Abiturijent

želi vstopiti v kako pisarno. Prijazne ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda«.

Spretnega pisarja

izvežbanega v zemljiškoknjižnih zadevah, ki je večš slovenskemu in nemškemu jeziku, sprejemem s 1. januarjem 1903. Plača po dogovoru.

Dr. Anton Brumen.

Tovarno

z vodno močjo za izdelovanje cementa in vsemi prugi z laporjem oddam na več let v najem začetkom meseca januarja 1903 ali jo pa prodam.

Marija Šipar posestnica v Šmarci pri Kamniku.

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). Natančneje pod „Reell 118“ na Annoncen-Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Proda se

21. letnikov, I.—XXI. „Ljub. Zvona“, nevezanih, v prav dobrem stanu, 6 letnikov „Dunajskega Zvona“ trdo v polplatno vezanih, 4 letnike „Mariborske Zore“, trdo v polplatno vezanih in tri I.—III. zvez. „Illustr. Thierleben von A. E. Brehm“, krasno v rjavu platno vezanih in na hrbitu, pa prvi platnici bogato s zlatom okrašenih.

po jako nizki ceni

Štefan Francelj učitelj v p. v št. Vidu pri Vipavi.

Najnovejša ročna dela

izdelana, pričeta in predtiskana; **svilo, prejo, volno** za vezanje, pletenje in kvačkanje priporoča

F. HITI Ljubljana

* Pred škofijo šte. 20. * Predtiskarija!

Franc Wilhelmov odvajajoči čaj

FRANCA WILHELMA lekarnarja, c. kr. zalagateljja Neunkirchen, Spod. Avstrijsko

se dobiva v vseh lekarnah v zavetkih po 2 K avstr. volj. c. (2721-3)

Kjer se ne dobi, se pošlje naravnost. Poštni colli = 15 zavetkov K 24, franko na vsako avstr. ogrsko pošto postajo.

Kot znamenje pristnosti je na zavetkih vtisnjen grb trske občine Neunkirchen (devet cerkv).

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

LJUBLJANSKA
KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Eskompt in inkasso menie.

Daje predudjme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

(2975-8)

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Stara je kašljala cele noči,
Cvekovi si brinovec brž naroči,
Napravi si grog, ki ozdravi gorje,
Kdor ne verjame, poskusi naj le!

(3104-1)

Čistilo usnja „Globin“

nadkriljuje vse, kar je bilo doslej enakega.

„Globin“ daje najlepši močni lesk,
napravljaja usnje jako mehko in trpežno.

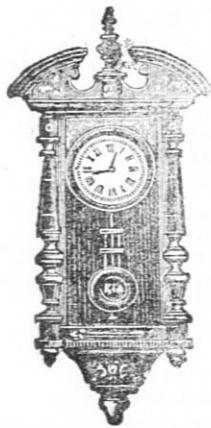
V zalogi imajo črno in barveno:

Viktor Schiffer, (J. Wutscherja nasl.), trgovec s špecerijskim blagom, Marijin trg;

Ivan Jebračin, trgovec s špecerijskim blagom, Emonska cesta;
Anton Stacul, trgovec s špecerijskim blagom, Šelenburgove ulice;

Peter Lassnik, trgovec s špecerijskim blagom, Wolfove ulice.

Ure na nihalo z godbo.

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa fino polirana, z umetniško izrezanim nastavkom in igrajo vsako uro najlepše koračnice in plese. Cena z zabojem in zavijem samo 8 gd. — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem samo 6 gd. — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom 1.50 gd. Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, 6 gd. — Niklasta remont. ura 3 gd. — Pristna srebrna remont. ura z dvojnimi pokrovom, 5.50 gd. Pošilja se samo proti poštnemu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrirani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franko. (2817-10)

Kristjanska tvrda, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

— Bogata zaloga —

glasbenih avtomatov in gramofonov
vsake velikosti.

Izboren, dobičkonosen vir za gostilničarje

pri (3093-1)

Ivanu Jaxu & sinu

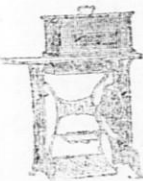
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Kot primerno božično darilo

priporočava najine jako renomirane

šivalne stroje

za rodbine in obrte, v priprosti pa tudi
luksurijski opremi.

Olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto bencina,
smole, petroleja in kislin

se dobiva najceneje pri (3074-2)

Ivanu Seunig-u
Ljubljana, Stari trg št. 7.

Cene na drobno: 1 kg. 80 h; pri odvetju 50 kg
à 70 h. Pri nakupu večje množine še primerno ceneje.

Patentirano

Novo! nepremočljivo mazilo **Novo!**
za počrnenje ruja-
vih čevljev itd.

Brez konkurence.

Brez vsakega duha.

Otvoritev notarske pisarne.

Naznanjam uljudno, da otvorim

svojo notarsko pisarno
v gradu senožeškem

dné 1. januarja 1903.

Vekoslav Krajnc

c. kr. notar v Senožečah.

(3103-1)

Božično darilo!

Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vin., za gostilničarje
jako dobičkonosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrirani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-21) urarju

v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.

Za Božič

priporoča

Rudolfa Kirbischa slaščičarna
v Ljubljani, Kongresni trg

svojo bogato izbere atrap, bonbonirov, košaric s sadjem, poslad-
korjenega in glaziranega sadja v škatljicah, najfinjših bon-
bonov in peciva.

Sadni kruh (Kletzenbrot), mandolate, medene potice, popernjake,
najfinjše, najlepše in najcenejše naveske za božična drevesa,
sladkor, kutinov sir, kutinove zanjke, čokolado itd. Najfinjše
pecivo za čaj, pecivo za bolnike, šampanjski suhor (piškoti),
kakao, čokolada, čaj, rum najfinjša desertna vina in likerji,
prepečenec, sklađanec (Waffeln), Karlovarske mlince (oblake)
za Pišingerjeve torte itd. itd. (3067-2)

Za praznike najfinjše potice, pince, šarteljne, vina
iz ces. kr. dvorne kleti na Dunaju.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Uabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoritelji

čestitanja ob novem letu in ob godovih

s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu
zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi
letos slavno občinstvo opozoriti z dostavkom, da so razpeča-
vanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci:
Harol. Haringer, Vaso Petričič in Albert Schäffer.

Urhutega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta
raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je
kakor doslej položiti jedno krono in na upisani poli poleg imena
pristaviti tudi številu vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljeni meje.

Pisnim pošiljkatvam bodi pridejan razložen naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 16. decembra 1902. (3098-1)